

INSTRUCȚIUNI din 1995

de aplicare a prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 18/1994](#) privind măsuri pentru întărirea disciplinei financiare a agenților economici, aprobată prin [Legea nr. 12/1995](#)

EMITENT

- **MINISTERUL COMERȚULUI**
- **BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI Nr. 1/20 octombrie 1995**
- **MINISTERUL FINANTELOR Nr. 15.086/20 octombrie 1995**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL NR. 259 din 9 noiembrie 1995**

Data intrării în vigoare 09-11-1995

În temeiul [art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#), aprobată prin [Legea nr. 12/1995](#), se emit următoarele instrucțiuni:

1. Documentele de încasare aferente exporturilor de mărfuri, executarilor de lucrări și prestărilor de servicii în străinătate, precum și cele rezultate din orice alte operațiuni și tranzacții externe vor fi remise partenerilor străini și, respectiv, băncilor acestora numai prin societățile bancare române sau străine autorizate să funcționeze în România. Societățile bancare autorizate să funcționeze în România au obligația gasirii celor mai rapide cai și metode de transmitere a documentelor la extern și încasării valutei aferente acestora, avizând despre aceasta clienții respectivi în termen de 5 zile lucrătoare bancare de la primirea avizului de creditare de la băncile corespondente externe.

În sensul aplicării unitare a prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 18/1994](#), aprobată prin [Legea nr. 12/1995](#), se definesc următoarele noțiuni:

- repatrierea valutei este încasarea sumelor în valută aferente exporturilor de mărfuri, executarilor de lucrări și prestărilor de servicii în străinătate, precum și oricăror alte operațiuni și tranzacții externe prin conturi deschise în România la societățile bancare autorizate;
- data trecerii frontierei române este data înscrisă de organele vamale românești pe declarația de încasare valutară (D.I.V.), data care trebuie să coincidă cu cea înscrisă în declarația vamală de export;
- termenul de încasare a valutei (scadenta) este cel înscris în D.I.V., în cazul exporturilor de mărfuri, sau în documentele depuse la societățile bancare pentru a fi remise la încasare, pentru celelalte operațiuni, în funcție de natura acestora; termenul încasării se va încadra în termenele limita de încasare stabilite la pct. 4 din prezentele instrucțiuni;
- data încasării (repatrierii) valutei este data la care sumele de încasat au fost creditate în contul corespondent al societății bancare a exportatorilor, prestatorilor de servicii sau a celorlalți agenți economici beneficiari ai sumelor încasate.

În cazul încasării în numerar (conform pct. 5 din anexa nr. 6 introdusă prin [Circulara nr. 23/1995](#) pentru modificarea unor prevederi din Regulamentul privind efectuarea operațiunilor valutare, emisă de Banca Națională a României la 18 august 1994 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 94 din 18 mai 1995, data încasării valutei se considera data documentului care atesta depunerea sumei la ghișeele societății bancare a exportatorului, prestatorului de servicii sau a celorlalți titulari beneficiari ai sumei încasate. În aceste cazuri, societățile bancare vor solicita fotocopii după documentele care atesta proveniența externă a sumelor în valută depuse.

2. Societățile bancare vor deconta în conturile valutare ale clienților sumele în valută încasate în favoarea acestora, în termen de maximum 5 zile lucrătoare bancare de la primirea avizului de creditare de la băncile corespondente externe.

Decontarea se va face cu data valutei la care suma a fost creditată în contul de corespondent.

În cazul depășirii termenului de 5 zile lucrătoare bancare menționat mai sus, societățile bancare datorează beneficiarului sumei încasate de la extern penalitățile prevăzute la [art. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#).

3. Organele vamale românești nu vor efectua vamuirea și nu vor permite trecerea frontierei de stat a mărfurilor livrate la export pentru care nu sunt prezentate exemplarele nr. 2, 3 și 4 ale D.I.V. vizate de societatea bancară respectiva și care nu au completate pct. 5 și 10.

După verificarea respectării prevederilor de mai sus, organele vamale românești vor completa pct. 11 din D.I.V. și îl vor viza în spațiul rezervat acestora (pct. 14).

4. În cazul operațiunilor de export de mărfuri cu încasarea la vedere, termenele limita de încasare (repatriere) a sumelor în valută, în funcție de zona geografică a partenerului extern, sunt următoarele:

- zona Europa și Orientul Mijlociu, 5 zile de la data declarată în D.I.V., dar nu mai târziu de 60 de zile calendaristice de la data trecerii frontierei române, atestată documentar;
- celelalte zone, 5 zile de la data declarată în D.I.V., dar nu mai târziu de 90 de zile calendaristice de la data trecerii frontierei române, atestată documentar.

În cazul livrării pe bază de acreditive la termen cu plata de până la 90 de zile, încasarea sumelor în valută respectiva se face în cadrul termenelor precizate mai sus.

Termenele maxime de mai sus, stabilite în funcție de zona geografică, sunt valabile și în cazul încasărilor din executări de lucrări și prestări servicii în străinătate și din orice alte operațiuni și tranzacții externe cu plata la vedere. În cazul lucrărilor de construcții-montaj, livrărilor de instalații complexe, realizării de obiective la cheie, prestărilor de servicii în străinătate și al altor operațiuni și tranzacții externe, executate cu plata la termen, termenul de încasare (repatriere) a contravalorii acestora în valută sau în natura este de 15 zile de la termenele scadente prevăzute în contractele externe.

5. În cazul operațiunilor legate de export-import, încheiate pe baza licențelor eliberate în prealabil de Ministerul Comerțului, agenții economici exportatori au obligația ca în contractele externe să prevadă clauza obligativității plății în valută convertibilă a exporturilor, astfel încât să se asigure încasarea acestora, în cazul în care importul nu se realizează, în maximum 90 de zile calendaristice de la efectuarea exportului.

În cazurile în care, din diverse motive justificate cu documente, operațiunile de export prevăzute în D.I.V. a fi încasate în valută, necesită a fi compensate cu import de mărfuri, agenții economici se vor adresa Ministerului Comerțului în vederea obținerii licențelor în condițiile încadrării operațiunilor respective în prevederile [Hotărârii Guvernului nr. 276/1995](#), astfel încât importul să fie realizat în maximum 90 de zile calendaristice de la data efectuării exportului.

Pe baza acestora urmează a se modifica pct. 4 din D.I.V. depuse inițial la societățile bancare.

În cazurile în care agenții economici justifică încasarea exporturilor prin compensări cu importul de mărfuri fără a fi obținut licențe de la Ministerul Comerțului, urmează ca organele de control ale Ministerului Finanțelor să încheie proces-verbal de constatare a contravenției, aplicând amenda prevăzută în [Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#), și vor solicita aplicarea sancțiunii prevăzute la [art. 1 ultimul alineat din Hotărârea Guvernului nr. 148/1993](#), D.I.V. respective urmînd a fi scoase din evidentele bancare.

6. Amenzile contravenționale se calculează prin aplicarea procentelor prevăzute la [art. 4 pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#) corespunzător numărului de zile calendaristice de întârziere a încasării (repatrierii) sumelor în valută.

Pentru sumele în valută neîncasate la data controlului, aferente exportului de mărfuri, executărilor de lucrări și prestărilor de servicii în străinătate, precum și oricăror operațiuni și tranzacții externe, inclusiv celor realizate anterior intrării în vigoare a [Ordonanței Guvernului nr. 18/1994](#), întârzierile în funcție de care se calculează amenzile contravenționale se stabilesc ținînd seama de data intrării în vigoare a acestei ordonanțe.

Amenzile aplicate nu vor depăși contravaloarea în lei a sumelor în valută neîncasate.

7. Nu se considera neîncasate și nu se supun sancțiunilor prevăzute de [art. 4 pct. 7 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#), sumele în valută reprezentînd contravaloarea mărfurilor exportate (pentru care se întocmesc declarații vamale de export), serviciilor prestate și lucrărilor executate în străinătate sau altor operațiuni cu strainatatea, în următoarele situații:

- a)** sume aflate în litigiu pentru care urmează să înceapă, în termenele stabilite de organul de control, sau pentru care au început procedurile judiciare;
- b)** reclamații cantitative și calitative formulate de partenerii externi în baza prezentării unor documente încheiate de organele specializate;
- c)** piese de schimb și componente pentru exporturi aflate în perioada de garanție;
- d)** marfa livrată în consignatie pentru perioada ce depășește termenele de încasare prevăzute la pct. 4 și care se afla în termenul contractual de încasare;
- e)** exporturi temporare (export promotional, export în vederea procesării, mașini, utilaje, mijloace de transport etc. necesare executării unor lucrări și servicii în străinătate);
- f)** mostre;
- g)** returnarea de către partenerii externi a mărfurilor neachitate, ca urmare a deficiențelor de funcționare;
- h)** cazurile de forță majoră confirmate de organe neutre.

Pentru cazurile prevăzute la lit. d), e) și f) de mai sus se va obține, înaintea efectuării operațiunii de export, avizul Ministerului Comerțului și se vor face mențiuni în D.I.V. la pct. 12 "Alte detalii:", anexîndu-se avizul respectiv la D.I.V., exemplarul nr. 2.

De asemenea, nu se sancționează contravențional cazurile în care mărfurile importate au fost returnate partenerilor externi din diferite motive, precum și mărfurile introduse în țara în regim de import temporar și returnate, pentru care, în conformitate cu normele în vigoare, s-au întocmit D.I.V.

În situația mărfurilor importate în vederea prelucrării în România (lohn sau processing), agenții economici sunt ținuti răspunzători să încaseze contravaloarea manoperei și a altor cheltuieli aferente producției prevăzute în D.I.V. În cazul în care valoarea prelucrării se compensează cu o parte din importul mărfurilor respective, societățile bancare vor solicita agenților economici, la avizarea D.I.V., să prezinte licențe eliberate în prealabil de Ministerul Comerțului.

8. Încasarea sumelor în valută, aferente exporturilor de mărfuri efectuate de către persoanele juridice și fizice autorizate în condițiile legii, se urmărește de către societățile bancare prin care s-au derulat operațiunile pe baza D.I.V., în conformitate cu Regulamentul Băncii Naționale a României privind efectuarea operațiunilor valutare, publicat în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 19 septembrie 1994 și cu normele și circularele Băncii Naționale a României emise în aplicarea acestuia.

Banca Națională a României, în baza informațiilor proprii (D.I.V., exemplarul nr. 2) și a celor primite de la băncile comerciale (Situția încasărilor din exporturi de mărfuri - inclusiv compensările), elaborează și comunică lunar Ministerului Finanțelor și Ministerului Comerțului următoarele:

- a) situația exporturilor neîncasate în termenele prevăzute de prezentele instrucțiuni;
- b) situația exporturilor compensate cu importuri fără licențe eliberate în prealabil de Ministerul Comerțului.

Pe baza raporturilor întocmite de societățile bancare potrivit unor proceduri stabilite de Banca Națională a României, sucursalele Băncii Naționale a României (județene și a municipiului București) întocmesc lunar "Situția sumelor în valută aferentă exportului de mărfuri neîncasate" în termenele prevăzute de [Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#) și a prezentelor instrucțiuni. Un exemplar se transmite la Direcția generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat (județeană sau a municipiului București) în vederea verificării cauzelor și luării măsurilor ce se impun.

9. Direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat vor transmite lunar sucursalelor județene ale Băncii Naționale a României situația privind modul de respectare a prevederilor [Ordonanței Guvernului nr. 18/1994](#), întocmită conform modelului din anexa la prezentele instrucțiuni. Pe baza acestor situații, sucursalele județene vor opera în mod corespunzător în evidențele proprii.

10. Urmărirea încasărilor valutare aferente executărilor de lucrări, prestărilor de servicii în străinătate și altor operațiuni și tranzacții externe se efectuează de către societățile bancare pe baza documentelor primite de la executanții de lucrări, prestatorii de servicii sau alte categorii de agenți economici, din care rezultă creanțele acestora față de beneficiarii străini ai mărfurilor, serviciilor și lucrărilor respective.

Banca Națională a României va transmite lunar Ministerului Finanțelor lista agenților economici care nu au respectat termenele de încasare (repatriere) a valutei aferente operațiunilor sus-menționate.

11. Banca Națională a României, în urma analizelor efectuate, va transmite lunar Ministerului Finanțelor lista agenților economici care nu au repatriat avansurile plătite la extern potrivit [art. 4 pct. 3 alin. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#).

12. În vederea avizării operațiunilor de transferuri externe privind investițiile directe și de portofoliu în străinătate ([art. 4 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#)), solicitanții, persoane juridice, vor prezenta la Ministerul Finanțelor - Direcția generală a regimului valutar - următoarele documente:

- certificatul de înmatriculare la Registrul comerțului;
- certificatul de înregistrare fiscală la Ministerul Finanțelor;
- statutul și contractul de societate;
- hotărârea adunării generale a asociaților/acționarilor societăților comerciale sau a consiliului de administrație al regiei autonome solicitante cu privire la aprobarea realizării investiției în străinătate;
- situația rezultatelor financiare și a obligațiilor fiscale pentru ultima luna (trimestru), avizate de organele fiscale teritoriale;
- confirmarea societății bancare, la care solicitantul are deschis cont în valută, cu privire la existența sursei valutare la nivelul cerut de efectuarea transferului, în cazul utilizării disponibilităților proprii;
- raportul de expertiză asupra valorii bunurilor ce se transfera ca aport în natura la capitalul social;
- traducerea autenticată a contractului de societate și a statutului societății cu sediul în străinătate la care urmează a se efectua investiția de capital;
- fundamentarea tehnico-economică care să cuprindă, între altele, modalitățile și termenele la care se va recupera investiția;
- certificarea direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat căreia își are sediul solicitantul cu privire la locul de impozitare a profitului realizat în străinătate;
- reglementările valutare cu privire la repatrierea în valută convertibilă a veniturilor realizate din dividende și din lichidări ale investițiilor străine în țara în care urmează a se efectua investiția.

13. În cazul celorlalte transferuri valutare ale rezidenților care nu au în corespondent o contraprestatie (succesiuni, donații, ajutoare, cadouri, transferuri ale emigrantilor, pensii, alocații etc.), solicitanții vor prezenta la Ministerul Finanțelor - Direcția generală a regimului valutar - următoarele documente:

- confirmarea scrisă din partea organelor fiscale ca solicitantul nu are debite în România reprezentând impozite sau alte obligații legale de plată față de stat neachitate;
- orice alte documente solicitate de Ministerul Finanțelor - Direcția generală a regimului valutar.

14. Pentru urmărirea și controlul modului de efectuare a repatrierii sumelor în valută rezultate din operațiunile menționate la [art. 4 pct. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#), sucursalele Băncii Naționale a României (județene și a municipiului București) vor comunica lunar la Banca Națională a României situația repatrierii de către agenții economici din raza lor teritorială a sumelor în valută încasate cu titlu de dividende din activitatea de investiții în străinătate, cote-părți provenite din lichidarea acestor investiții, rate și dobinzi aferente creditelor externe acordate, precum și alte venituri rezultate în urma unor transferuri externe de capital autorizate.

14 = Nr. și data comunicării la banca

15,16 = Nelegal(**)

15 = Suma (\$)

16 = Data

17,18,19 = Neincasat

17 = Suma (\$)

18 = Nr. zile întârziere

19 = Cauzele neincasării(***)

20,21 = D.I.V. neidentificata

20 = Nr. și data

21 = Suma (\$)

22,23,24,25 = Sancțiuni aplicate

22,23 = Amenda contravențională

22 = Aplicată - Nr. suma

23 = Încasată - Nr. suma

24,25 = Alte sancțiuni

26 = Observații

Notă *) Numărul și data declarației vamale de import.

Notă **) Fiecare caz se sancționează în conformitate cu [Ordonanța Guvernului nr. 18/1994](#) și cu [art. 1, ultimul alineat din Hotărârea Guvernului nr. 148/1993](#) și se comunică sucursalelor județene ale Băncii Naționale a României.

Notă *)** Pentru fiecare suma neincasată se va menționa, pe scurt, cauza (reclamații, exporturi temporare, mostre, falimentul partenerului extern etc.).
